

Pysy reitillä -ympäristöhanke

MYR § 30

Sotkamon kunnalla on käynnissä Pysy reitillä -ympäristöhanke. Sotkamon kunta on projektin päätoteuttaja ja osatoteuttajia ovat Geologian tutkimuskeskus ja Kajaanin ammattikorkeakoulu.

Taustaa:

Pysy reitillä ympäristöhanke on käynnistynyt 28.3.2013 (rahoituspäätös 17.4.2013). Projekti on hakenut 11.10.2013 jätetyllä hakemuksella projektisuunnitelmaan muutosta ja lisärahoitusta.

Sotkamo ja etenkin Vuokatti on yksi Suomen suosituimmista matkailukohteista. Alueella käy tuhansia matkailijoita joka päivä. Lisäksi alueella on talviurheiluun keskittynyt valmennuskeskus oheispalveluineen ja mm. talvilajeihin erikoistunut lukio.

Vuokatin vetovoima nojaa suurelta osin puoleensavetäviin luonnonolosuhteisiin, maaston pinnanmuotoihin, vesistöön ja hyviin matkailupalveluihin. Kaikki ulkoliikkujat käyttävät alueen reittipalveluja, mutta saatujen palautteiden perusteella reitit ovat kuitenkin jääneet ajastaan jälkeen ja ovat osin harhaanjohtavia. Reiteillä on tapahtunut useita opasteiden puutteista aiheutuvia eksymisiä. Projektissa suunnitellaan ja luokitellaan keskeiset ulkoilureitit uudelleen ja toteutetaan maastoon reittien opasteet. Näin saadaan parannettua toimintaympäristöä.

Pohjavesien suojeleminen on reittien ohella projektissa kehitettävä osa-alue. Vuokatin pohjavesialue sijaitsee kasvavalla taajama-alueella, jossa on vedenhankinnan lisäksi monia muita maankäyttöpaineita. Pohjavesialueella on kaksi vedenottamoita, Vuokatin ja Tenetin vedenottamot, joista otetaan 60 % Sotkamon kunnan käyttämästä talousvedestä. Lisäksi alueella on kaksi tutkittua vedenottoaikkua Jäätiössä ja Kankaalassa. Pohjavesialueelle sijoittuu myös useita pohjaveden laadulle riskialttiita toimintoja mm. ampumarata ja matkailu- ja liikuntarakentamisen maankäyttöpaineita.

Pohjavesialueen geologisen rakenteen tuntemus on tärkeää, jotta maankäyttöä voidaan kehittää ja turvata pohjaveden suojeleminen. Pohjavesikartoitus osaltaan ohjaa myös reittien sijoittumista.

Käynnissä oleva hanke

Pysy reitillä –ympäristöhanke keskittyy alueen keskeisiin reitteihin:

Sapsoperän Pöllyvaaralta- Kirkonkylän ja Makkosenmäen kautta Vuokattiin ja edelleen Naapurinvaaralle. Ulkoilureitit luokitellaan ja niille suunnitellaan, hankitaan ja pystytetään opasteet. Lisäksi selvitetään karttojen mobiiliversioiden käyttömahdollisuuksia ja sähköisten informaatiotaulujen sijoittamista opastuksen risteyskohtiin. Tarkoituksena on parantaa reittien turvallisuutta, palvelutasoa ja laatua ja nostaa niiden käyttöastetta. Projektin vaikutuksesta reittien opasteista tulee visuaalisesti yhtenäisiä.

Kajaanin ammattikorkeakoulu tekee hankkeessa yksityiskohtaisen pyöräilyreittisuunnitelman lähinnä Vuokatin alueelle. Se sisältää kymmenkunta reittiä, joiden kesto 1-4 tuntia. Työn tuotoksena valmistuvat reittikortit, joissa on kartta, reitin nimi, kuvaus kohteista ja turvaohjeet.

GTK laatii Vuokatin pohjavesialueelle geologisen rakennemallin, jota hyödynnetään päivitettäessä pohjavesialueen suojelusuunnitelmaa ja kehitettäessä alueen maankäyttöä. GTK on toteuttanut Vuokatin pohjavesialueelle raskaat kairaukset ja havaintoputkien asentamiset kesällä 2013. Pohjavesialueiden rakennetutkimuksilla tuotettavaa tietoa ovat kallionpinnan ja pohjaveden pinnan korkokuva, pohjaveden virtaussuunta ja maaperäkerrosten pääominaisuudet. Projektissa myös päivitetään Vuokatin pohjavesialueen suojelusuunnitelma. Pohjavettä hyödyntävät kunnan vesihuoltolaitoksen asiakkaat mukaan lukien matkailuelinkeino. Tavoitteena on pienentää alueen pohjaveden pilaantumisen riskiä ja turvata talousveden hyvä laatu.

Lisärahoituksen haku

Sotkamon kunta hakee projektille Itä-Suomen EAKR-ohjelmasta lisärahoitusta 300 000 euroa, jolloin projektin kustannusarvio nousee 400 000 eurolla. Kunnan oma rahoitusosuus kasvaa 100 000 eurolle. Lisärahoituksen turvin on tarkoitus toteuttaa reitteihin alikulkutunneli Vuokatinvaarantien alitse sekä hiihtolatua ja polkupyöräreittiä että moottorikelkkareittiä varten. Alikulkuja varten tehdään yksi tai kaksi tunnelia Vaarankylän latureitin tasoylityskohdan seutuville. Lisäksi on tarkoitus rakentaa Jäätiönlammen laskupuron ylittävä hiihtolatukelpoinen kevyenliikenteen silta. Siitä on valmis siltasuunnitelma, joka päivitettäisi tarvittavan leventämisen vuoksi. Siltaan ja alikulkuihin on tarkoitus rakentaa uutta reististöä valaistuksineen ja pengerryksineen. Samalla projekti hakee jatkoaikaa 30.4.2015 asti.

Hankkeen kokonaiskustannusarvioksi muodostuu ensimmäinen päätös mukaan lukien 695 000 €, johon tarvitaan EAKR/valtion rahoitusta Kainuun ELY-keskukselta TL 3 yht. 521 250 €. Hankkeen suunniteltu toteutusaika on 28.3.2013-31.12.2014. Lisärahoituksen myötä hankkeen kokonaiskustannusarvio nousee ja ylittää 500 000 € rajan, joten hanke vaatii MYR:n sihteeristön ja maakunnan yhteistyöryh-

män (MYR:n) käsittelyyn.

Rahoitusryhmä käsitteli hankeasiaa 25.10.2013 ja puolsi hanketta ja hankkeen lisärahoittamista.

MYR:n sihteeristö käsitteli hankeasiaa kokouksissaan 9.9.13 ja 11.9.13 ja puolsi hankkeen lisärahoittamista.

Hankkeen rahoitussuunnitelma:

	Myönnetty rahoitus	Lisära- hoitus	Kokonais- kustannus- arvio yht.	Enin- tään
	€	€	€	%
EAKR/valtio TL 3	221 250	300 000	521 250	75,0
Kuntarahoitus	43 750	100 000	143 750	20,7
Muu julkinen	30 000		30 000	4,3
Yhteensä	295 000	400 000	695 000	100,0

Kokonaishankkeelle hyväksyttävät kulut:

Henkilöstökustannukset	200 940 €
Ostopalvelut	453 872 €
Välilliset kulut (Flat rate)	40 188 €
Yhteensä	695 000 €

Hanke on ns. flat rate hanke, joka tarkoittaa kiinteää prosenttiosuutta, jolla osa hankkeen kustannuksista eli ns. välilliset kustannukset korvataan hankkeen palkkakustannuksista. EAKR:n osalta se on 20 % ja ESR:n osalta 17 % palkkakustannuksista. Flat ratella korvattavia välillisiä kustannuksia hanketoteuttajan ei tule esittää projektin kirjanpidossa maksatushakemuksen yhteydessä, eikä myöskään välillisiä kustannuksia todenneta tai tarkasteta.

Erillinen liite

Lisätietoja asiasta antaa Tatu Turunen Kainuun ELY-keskuksesta, puh. 0295 023 892.

Maakuntajohtajan ehdotus:

Maakunnan yhteistyöryhmä (MYR) puoltaa hankkeen rahoittamista. Hanke on EAKR-ohjelman mukainen ja toteuttaa Kainuun luontomatkailun teemaohjelmaa, Kainuun maakuntaohjelman kohtaa 2.2.2.1

Matkailu sekä Oulujoen-lijoen vesienhoitoalueen vesienhoitosuunnitelmaa vuoteen 2015.

Maakunnan yhteistyöryhmä:

Maakunnan yhteistyöryhmän (MYR:n) puheenjohtaja Timo Korhonen oli esteellinen tämän asian käsittelyn osalta.

Puheenjohtajana tässä pykälässä toimi I vpj. Asta Tolonen.

Maakunnan yhteistyöryhmä (MYR) puolsi hankkeen rahoittamista esityksen mukaisesti.